

ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL - CALE SIGURĂ DE ASCENSIUNE A ȘCOLII PROFESIONALE ORHEI

tând metode inovative și tradiționale, ne spune dl Serghei Munteanu. Succesul de până acum se datorează întregii echipe manageriale, și e vorba nu doar de probleme didactice ci și de formarea și păstrarea unui climat psihologic sănătos, în care fiecare coleg să se simtă apreciat și ajutat. De altfel, aceasta e prima grijă a fiecărui manager. Mă bucur că în unison cu mine gândesc toți colegii mei”.

„Există niște mecanisme care, puse în acțiune, pot genera succese, continuă managerul. Din acestea face parte formarea profesională continuă

și propagarea experienței avansate. Dacă un coleg participă la o întrunire, seminar, conferință sau cursuri de perfecționare, ulterior ne convoacă și ne spune ce a adus nou din experiența celor mai buni profesori sau maiștri din raion și republică. Doar prin colaborare pot fi puse în fapt strategiile și tehnicile de muncă avansate. Mecanismul este cizelat în colectiv, e dirijat de consiliul metodic.”

De mulți ani **Serghei MUNTEANU**, absolvent al Colegiului Industrial Pedagogic și al Universității “Alec Russo” din Bălți, este directorul școlii. Iar despre dumnealui colegii zic că-i un om pe care te poți bizui, manager cu mare experiență, fire energică, echilibrat, ferm, virtuos organizator și sursă de grandioase idei inovative și de modernizare.

Conduce un colectiv din 31 de cadre didactice, dintre care 6 maiștri-instructori, un metodist și un șef responsabil de asigurarea calității. Alături în echipa managerială sunt **Elena Rogoti**, director adjunct pentru instruire și producție, **Tatiana Oborina**, director adjunct pentru educație, **Ion Șar-garevschi**, director adjunct pen-tru gospodărie, **Galina Savițcaia**, contabil șef.

„Am înțeles să fiu întotdeauna un manager receptiv la schimbările impuse de timp, implemen-

„În sfârșit, statul și-a dat seama

de importanța instruirii profesionale, atâtea locuri de muncă neacoperite sunt în țară, atâtea companii cu capital străin așteaptă să angajeze muncitori calificați, spune directorul. Popularitatea școlii crește pe an ce trece; de exemplu, în anul acesta avem deja un contingent de 409 de elevi – dintre care 408 băieți, și o fată – Tatiana Ursu, anul II, specialitatea **Tencuitor**, reprezentantă a școlii în Consiliul Național al Elevilor”.

„Cu câțiva ani în urmă, Școala Profesională din Cucuruzeni de Sus, r.Orhei a fost comasată, trecând sub conducerea Școlii Profesionale Orhei, elevii și cadrele didactice au fost transferate aici. La Cucuruzeni au fost păstrate câteva încăperi pentru un proiect susținut de PNUD pentru energie și biomasă. În baza lui, mai întâi, a fost construită o centrală termică modernă la Orhei, apoi a fost inițiată construcția unei linii de producție a brichetelor de biomasă în spațiile de la Cucuruzeni de Sus, povestește **Serghei Munteanu**. Tot atunci pe un hec-tar de teren de acolo au fost plantate fâșii forestiere de salcâm și salcie. Ele vor fi întreținute de elevii școlii și ei vor obține cunoștințe utile pentru modulul „Plantele energetice – sursă de energie regenerabilă” din cadrul me-seriei **Silvicultor**. Linia de producție a brichetelor încă nu funcționează la potențial maxim, mai există unele impedimente tehnice. Dar sperăm că în

viitorul apropiat le vom soluționa și pe acestea”.

„În general, doar la Cucuruzeni avem circa 350 de hectare de pământ, continuă directorul. Modelul este pilotat de noi, el asigură autonomia energetică a instituției. O să avem biomasă pe propriile terenuri, o vom transforma în biocombustibil, cu care vom încălzi clădirile. Va fi un proces integrat, ciclul închis. El va asigura cunoștințele necesare elevilor, precum și venituri de pe urma economisirilor combustibilului fosil utilizat anterior. Am avut, anul trecut, un stagiu de teorie la Berlin, unde, cu un maestru-instructor, timp de o săptămână am fost instruiți de experții de biomasă germani, în cadrul unui proiect SES.”

„Purtăm tratative de colaborare cu UTM, pentru extinderea schimbului de bune practici între maiștri și cadre didactice, sperăm la o concluzare cât mai curând, zice **Serghei Munteanu**. De mai mulți ani, informează **Ministerul de Resort** și autoritățile locale, despre necesitatea unor lucrări de renovare, dar, mai degrabă, de reconstrucție a laboratoarelor și atelierelor de studii la specialitate. Aceste încăperi le-am moștenit încă de pe timpurile dislocării aici a regimentului armatei române. Vă închipuiți, în

În toți acești ani instituția septuagenară a lansat pentru economia țării sute și mii de specialiști în diferite domenii, primordial, în exploatarea tehnicii de reparație a drumurilor și în construcții. În prezent, ȘP Orhei pregătește cadre muncitorești în următoarele specialități:

Studii de 3 ani - Mașinist la automacara, mașinist la autopompe de beton; Mașinist la buldozere, mașinist la autogreidere;

Studii de 2 ani - Mecanic auto; Strungar-multiprofil (învățământ dual); Tencuitor; Silvicultor; Electromontor uti-laje de dispecerat și teleautomatică (învățământ dual); Electrosudor.

Realizarea tencuieților tradiționale în atelierul de lucru organizat de Proiect Twinning „Suport pentru promovarea patrimoniului cultural în R.Moldova prin pastrarea și protecția acestuia”

Realizarea tencuieților tradiționale în atelierul de lucru organizat de Proiect Twinning „Suport pentru promovarea patrimoniului cultural în R.Moldova prin pastrarea și protecția acestuia”

IMPERATIVUL DE AZI ȘI DINTOTDEAUNA – COOPERAREA CU AGENȚII ECONOMICI

Mâna dreaptă a managerului **Serghei Munteanu** e directorul adjunct pentru instruire și practică (interimar, deocamdată), **Elena Rogoti**. Are 3 ani, de când a venit la ȘP Orhei în calitate de profesora de matematică. În acest răstimp și-a demonstrat abilitățile de organizator, ideile inovative, elanul pentru moderni-

zarea instituției. Probabil, anume datorită acestei dăruiri, colectivul a încurajat-o să ocupe postul de director adjunct pe 15 ianuarie 2018. În această perioadă scurtă, ea a și început a mișca lucrurile din loc, într-un ritm mai accelerat, mai complex, pentru accederea spre un nivel mai înalt de pregătire a specialiștilor, pentru elaborarea unui mediu modern de predare-învățare, pentru deschiderea de noi ori-

zonturi pentru practica și inițierea în profesie pentru elevi.

„Acele două grupe de elevi care fac parte din programul învățământului dual, sunt exemplul care trebuie să-l urmărim ca să reformăm întreg mecanismul de funcționare a școlii, declară **Elena Rogoti**. Este foarte benefic atât pentru instituție, pentru agentul economic dar, cel mai important, pentru economia R.Moldova. Pe de altă parte, vine ca un magnet psihologic pentru elevii dornici de profesii bine plătite, care îndrăgesc lucrul fizic în condiții moderne. Ca o atractivitate decisivă pentru cei care vor să îmbrățișeze cât mai repede o specialitate căutată, constată directorul adjunct. Duale sunt specialitățile - **Strungar-multiprofil și Electromontor utilaje de dispecerat și teleautomatică.**”

Compania Japoneză-Germană Sumitomo Electric Bordnetze SE a

„Knauf” manifestă un interes sporit pentru semnarea unui parteneriat cu școala noastră. Am început deocamdată de la un șir de master-classuri și dotări a atelierului **Tencuitori** cu mo-

ce pentru automobile. Evenimentul a avut loc la începutul anului 2017, ceea ce a permis ȘP Orhei să se orienteze și să semneze un contract de parteneriat, pentru a permite elevilor de la specialitatea **Electromontor utilaje de dispecerat și teleautomatică** să fie instruiți și, în perspectivă, angajați la SEBN. Sunt, deja, două grupe, anul I, cu 19 elevi, și anul II, cu 25, care beneficiază de studii duale. Agentul economic, pe lângă instruire la utilajele moderne, pe lângă teoria, pe care o predă tinerilor, le garantează, pe timpul practicii, salariu de 1500 de lei/lunar, aceasta pe lângă 485 de lei pe care le mai adaugă ȘP Orhei. În schimb, elevii vor fi obligați să semneze un contract de muncă după absolvire pe timp de 2 ani (dar, dacă salariul lor va fi majorat până la 3 ori, în această perioadă).

„Acum, situația este o la grupele de specialități - **Strungar-multiprofil**, continuă **Elena Rogoti**, încă de la început de an le elaborăm grafic-plan de instruire practică în colaborare cu agenții economici. Beneficiarii și lor li se vor plăti salarii mai pro-mari, dar directorul nu a încheiat parteneri-

„Acum, situația este o la grupele de specialități - **Strungar-multiprofil**, continuă **Elena Rogoti**, încă de la început de an le elaborăm grafic-plan de instruire practică în colaborare cu agenții economici. Beneficiarii și lor li se vor plăti salarii mai pro-mari, dar directorul nu a încheiat parteneri-

oferim doritorilor șansa să revină de acolo cu o profesie; și ei muncesc cu sârguință, instruirea se face conform tuturor standardelor educaționale, la orele teoretice și la cele practice; acolo avem grupe de *Mașinist la tăiat piatră*, *Tencuitori* și *Forjor manual*. Și unii și alții susțin examene de calificare la locul de muncă, elaborăm teste speciale, cu probe practice atât de la maiștrii-instructori ai ȘP Orhei, cât și probele specializate direct de la agentul economic”.

„Popularitatea profesiilor tehnice crește, fapt demonstrat de numărul crescând pe an ce trece, zice dna Rogoti. Ne mobilizăm eforturile și încercăm să determinăm cât mai mulți agenți economici să investească în propriile cadre, că de fapt așa și este. Grupele de Tencuitori, spre exemplu, de mulți ani sunt acoperite sută la sută cu elevii dornici să îmbrățișeze o profesie căutată pe piața muncii din Moldova. Se datorează și susținerii, mulți ani la rând, de SA „Supraten”. Băieții *Tencuitori* în 2016 au ocupat locul I la concursul „Cel mai bun în mese-rie”, organizat de asemenea de Su-praten. Din anul 2017, compania

tre și postere educaționale. Preconizăm, cu elevii și maiștrii, o vizită de lucru la întreprindere, pentru a lua cunoștință cu tehnologiile avansate pe care le folosesc. Sperăm că în viitorul cel mai apropiat vom semna un acord de colaborare pe o durată lungă.”

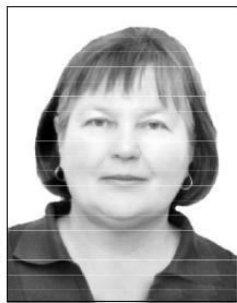
***Instruirea în
practică la întreprinderea
„Arttehmet” SRL***

Toți cei care se dăruie scopului la Școala Profesională din Orhei, tind să participe cu tot ce e mai bun – cadrele didactice cu strategii inovatoare, cu predarea materiilor generale cu tangență maximă la specialitățile alese de elevi, maiștrii cu practici moderne, cu folosirea celor mai noi tehnici și studii în domeniu, echipa managerială, care zi de zi, deși este solicitată permanent la MECC, la APL, la Curtea de Comerț a Moldovei, tinde să modernizeze laboratoarele și atelierele cu tehnică modernă – strunguri, autospeciale, materiale și soft didactic corespunzător cerințelor pieții de desfacere a specialităților, postere, mobilier, chiar și uniformă care să-i disciplineze pe elevi, să-i învețe să î ndrăgească specialitatea pe care au ales-o, - toți se dedau fără rezerve muncii.

În luna mai 2018, la ȘP Orhei, dna Monica Babuc, ministrul MECC, a lansat Campania de promovare a învățământului dual cu genericul „Înveți, Muncești, Câștigi”. Domnia sa a fost însoțită de Oana Vodiță, managerul proiectului „Reforma Structurală în Învățământul Profesional Tehnic în Republica Moldova” și de Sergiu Harea, președintele Camerei de Comerț și Industrie. Au vizitat cele două locuri de formare profesională, specifice sistemului dual – clasele și atelierele Școlii Profesionale din Orhei și întreprinderea „Artehmet S.R.L”, unde au purtat discuții cu administrația, elevii-ucenici și maiștrii-instrucitori despre specificul, avantajele și oportunitățile învățământului dual. În baza acestei campanii, ȘP Orhei și alte școli din republică vor beneficia de susținere de la an la an mai bună. Căci țara are foarte mare nevoie de specialiști calificați.

SUAVUL, EMOȚIA, FRUMOSUL - LA ȘCOALA PROFESIONALĂ, CA LA ELE ACASĂ

Tatiana Oborina, director adjunct pentru educație și instruire, încearcă în fiecare săptămână să-i implice pe elevi cel puțin într-o activitate culturală. În timpul liber circa 80 de elevi frecventează secțiile de fotbal, volei, baschet, tenis de masă, șah. Echipele școlii participă la diverse competiții orășenești, ocupând locuri de frunte la

multe probe sportive.

Băieții sunt creativi, participativi. Cu entuziasm iau parte la activitățile tradiționale: „Toamna de aur”, „Târgul ideilor de afaceri”, lunarul ecologic: „Un arbore pentru dăinuirea noastră”, „Ziua sportivului”, diverse șezători și întâlniri literare etc.

Un interes aparte prezintă și concursurile de specialitate. Școala îi pregătește nu numai pentru muncă, dar și pentru viață, de aceea sunt deseori desfășurate lecții de viață atât de diriginți, dar și de maiștri, echipă managerială.

„Ca să formezi personalitatea elevului, trebuie să-l antrenezi permanent în ocupații culturale, educaționale, sportive, zice dna Oborina.

La cămin elevii dispun și acolo de ore de agrement în sala de computere, conectate la internet, în salonul de odihnă, unde elevii (asistați de pedagogii sociali) își petrec timpul lecturând sau implicându-se în jocuri de logică.

„Ne propunem să continuăm în aceeași cheie, punând accentul, ca și până acum, pe personalitatea elevului”, conchide directorul adjunct pentru educație.

FORTIFICĂM DE DECENII TRADIȚIA, PROFESIONALISMUL

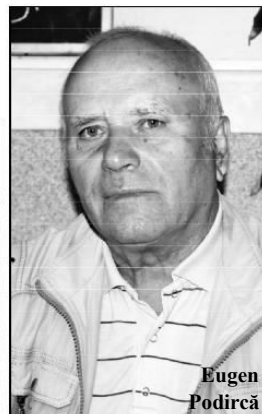
Unul dintre cel mai stimat și longeviv pedagog al ȘP Orhei este maestrul-instructor **Eugen Podircă**. Directorul ne spune că dl Podircă are o singură inscripție în carnetul de muncă – de angajare la Școala Profesională Orhei, în 1961. Domnia sa pe 26 septembrie a devenit octogenar. Predă timp de 57 de ani teoria și practica, atât în ateliere, cât și pe poligonul specialității **Mașinist la automacara, mașinist la autopompe de beton**. Virtuozitatea lui veche îl plasează printre cei mai buni specialiști din țară. E și autorul unui formidabil atelier, în care, în prezent, se instruiesc 67 de elevi în 3 grupe de studii.

Alături de el muncesc colegii **Nicolae Țuguishii, Andrei Ceban și Oleg Castraveț**.

„Menține într-o curățenie și funcționalitate ideală laboratorul său de lucru, povestește managerul școlii **Serghei Munteanu**. Toată tehnica aflată în gestiunea lui e catalogată, ținută la evidență, din cele 6 macarale rămase încă de la Uni-

Examenul de calificare proba practică Mașinist la autogreider

mai departe pe calea specialității, dar, totuși, la toate cele 54 de ore de practică în profesie, îi ghidez, supraveghez, dirigez pe toți la fel. Bineînțeles că unii au aptitudini mai bune de asimilare a deprinderilor, de aceea îi antrenez pe cei rămași în urmă în sarcini adăugătoare, le testez abilitățile mai des ca, până la urmă, toți să fie la fel de bine

pregătiți pentru examenele de evaluare”, conchide Eugen Podircă.

„Păcat că au apărut divergențe și neînțelegeri pe marginea pregătirii tinerilor în conducerea autovehiculelor, zice dl Podircă. Vă închipuiți cât e de greu să instruiști un elev la mărirea macaralei, dar fără a-l pregăti pentru a o șofa. Categoriile noi apărute în permisele de conducere, restricțiile din Codul Educației destinate școlilor profesionale care pe timpuri pregăteau șoferi pentru diferite mijloace de transport, alte impedimente birocratice, au făcut imposibilă pregătirea unor specialiști sută la sută corespunzători profesiei. Trebuie de schimbat ceva, deoarece vedem cum creșterea cererii specialiștilor pe care-i putem pregăti doar noi, poate încă una-două școli profesionale din țară”, remarcă Eugen Podircă.

nea Sovietică, 4 mai funcționează, trec cu succes testarea tehnică, deși doar 2 încă pot fi folosite conform baremelor educaționale în practica elevilor. Dar și cu acestea dumnealui se descurcă de minune. Desigur, n-ar strica vreo 2 auto-macarale noi să fie repartizate de stat pentru ca specialiștii tineri să fie instruiți în mărirea tehnicii moderne.”

„E o plăcere să-ți vezi discipolii realizați, spune Eugen Podircă. Mulți dintre ei vin în vizită adresând cuvinte de mulțumire, ceea ce te face să muncești cu și mai multă dăruire. Îți vezi rodul muncii garantat cu profesie rară, căutată, bine plătită. Înțeleg că doar o parte din cei 67 de elevi vor merge

Lucrul practic la specialitatea Mecanic auto

METODISTUL ȘP – GHID ÎN STRATEGIILE MODERNE

„Ceea ce a făcut pe parcursul anilor directorul, adjunctul lui, astăzi, în funcția nouă în statutul școlii profesionale de metodist, o fac eu, adică - experimentez eficiența părgiiilor de valorificare a potențialului intelectual al elevilor, de formare a aptitudinilor de învățare, promovez și susțin individualitatea cadrelor, dezvolt capacitățile lor de proiectare, planificare și organizare a orelor atât teoretice dar și practice la alt nivel”, zice **Ludmila Lupașcu**.

Domnia sa ocupă funcția din momentul lansării, recente, pe 3 septembrie. Până atunci, dar și acum, concomitent, predă limba și literatura română. Documentația, studiul didactic, cercetarea minuțioasă a programei educaționale, dar și a celei instructiv-practice, orientarea profesională a maiștrilor sunt doar câteva din angajamentele zilnice pe care le desfășoară zilnic dna Ludmila Lupașcu.

„Am început catalogarea orientării în strategiile de predare profesională cu mult timp înainte de a ocupa funcția de metodist, povestește dna Lupașcu. La orele de limbă română mereu îi antrenez pe elevii mei cu vocabularul de specialitate, învăț și eu în paralel cu ei, noțiuni și specificații necunoscute până atunci. Păcat că nici până acum școlile profesionale nu au un ghid special în meserie, o orientare științifică, inginerescă bine gândită. O facem de sine stătător, împreună cu maiștrii. Proiectăm grafiul T, explozii stelare, ore de demonstrative, strategii de lucru individual aspra autoperfectării și autoghidării. Folosim tot ce putem, mai mult informații de pe Internet, schimb de experiență cu alte instituții, cu agenți economici.”

Examenul de calificare în grupa Tencuitorilor

„Suntem una dintre cele două școli profesionale din republică, care pregătesc **Mașiniști la automacara și la autopompe de beton**, poate că agenții economici nu stau la rând, dar caută să le repartizăm elevi cu deprinderi și capacități profesionale înalte. Responsabilitatea este foarte mare, zice **Serghei Munteanu**, directorul. E de la sine înțeles că efortul depus e pentru prestigiul instituției. De calitatea studiilor elevilor noștri depinde reputația noastră. De aceea facem tot posibilul ca elevii să posede competențe, să dorească să-și onoreze funcția cu pasiune”.